

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

9.
razred

Sreda, 10. maj 2023 / 60 minut

Dovoljeni pripomočki: učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik, šilček in radirko.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus ima pet delov. Najprej boš reševal naloge ob poslušanju zvočnih primerov.

Dobro poslušaj navodilo za reševanje naloge pred zvočnimi primeri. Nato boš rešil še ostale naloge v preizkusu. Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Pri nalogah, pri katerih je treba obkrožiti črko pred pravilnim odgovorom, obkroži samo eno črko, razen če v navodilu ni določeno drugače. Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Svinčnik uporabljam samo pri nalogah ustvarjanja (peti del). Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami. Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 4 prazne.

N 2 3 1 5 7 1 3 1 0 2

N 2 3 1 5 7 1 3 1 0 3

1. Poslušanje, analiziranje in vrednotenje glasbe

POSLUŠANJE 1. ZVOČNEGA PRIMERA¹

Joseph Haydn: *Odlomek 2. stavka skladbe Z udarcem na pavke/Presenečenje*

Pozorno poslušaj zvočni primer in reši naloge od 1 do 6.

1. Kakšno vrsto glasbe sliši glede na izvajalce?

(1 točka)

2. V katero obdobje sodi glasbeni primer? Obkroži.

- A V barok.
- B V romantiko.
- C V klasicizem.
- D V impresionizem.

(1 točka)

3. Izberi glasbeno obliko poslušanega primera. Obkroži.

- A Simfonija.
- B Sonata.
- C Godalni kvartet.
- D Fuga.
- E Poloneza.

(1 točka)

4. Kdo izvaja skladbo? Obkroži.

- A Godalni orkester.
- B Simfonični orkester.
- C Pihalni orkester.
- D Godalni kvartet.

(1 točka)

¹ (Vir: Oblak, B. 2000. CD: Glasba v 18. in 19. stoletju, 8. razred devetletne šole; Ljubljana: DZS.)

5. Izberi tempo poslušanega primera. Obkroži.

- A Andante (lahno).
- B Allegro (hitro).
- C Presto (zelo hitro).
- D Vivace (živo).

(1 točka)

6. Kakšen metrum (taktovski način) slišiš v poslušani skladbi? Obkroži.

- A Dvodoben.
- B Tridoben.

(1 točka)

POSLUŠANJE 2. ZVOČNEGA PRIMERA²

Circle of Life/Nants' Ingonyama (Krog življenja, uvodna skladba Levjega kralja, avtorja glasbe: Elton John, Hans Zimmer)

Pozorno poslušaj zvočni primer in reši naloge od 7 do 10.

7. V kakšnem zaporedju slišiš vrste glasbe? Obkroži.

- A Vokalna glasba preide v vokalno-inštrumentalno glasbo.
- B Vokalno-inštrumentalna glasba preide v vokalno glasbo.
- C Inštrumentalna glasba preide v vokalno glasbo.
- D Inštrumentalna glasba preide v vokalno-inštrumentalno glasbo.

(1 točka)

8. Kateri pevski zbor slišiš v odlomku? Obkroži.

- A Otroški pevski zbor.
- B Mladinski pevski zbor.
- C Ženski pevski zbor.
- D Mešani pevski zbor.

(1 točka)

² (Vir: YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=CF-c1K3WWg4>. Pridobljeno: 12. 5. 2022.)

N 2 3 1 5 7 1 3 1 0 5

5/20

9. Katera solista se izmenjata v predvajanem odlomku? Obkroži.

- A Sopranistka in basist.
- B Sopranistka in baritonist.
- C Baritonist in altistka.
- D Altistka in basist.

(1 točka)

10. V katero zvrst glasbe sodi predvajani odlomek? Obkroži.

- A V plesno glasbo.
- B V filmsko glasbo.
- C V narodnozabavno glasbo.
- D V jazz.

(1 točka)

PRIMERJALNO POSLUŠANJE 3. IN 4. ZVOČNEGA PRIMERA

3. in 4. zvočni primer: Ludwig van Beethoven: 9. simfonija, odlomka iz 4. stavka³

Pozorno poslušaj, primerjaj in analiziraj zvočna primera ter reši naloge od 11 do 13.

11. V razpredelnici označi z znakom X le tiste trditve, ki veljajo za posamezni zvočni primer.

	3. zvočni primer	4. zvočni primer
Odlomek je vokalno-inštrumentalen.		
Odlomek je inštrumentalen.		
Odlomek je vokalen.		
Temo zaigrajo violončela, nato se pridružijo viole.		
Temo zaigrajo violončela, nato se pridružijo kontrabasi.		
Temo zapoje moški pevski zbor in jo ponovi ženski pevski zbor.		
Temo zapoje baritonist, nato se mu pridruži mešani pevski zbor.		
Temo zapoje mešani pevski zbor, nato solist baritonist.		

(4 točke)

12. Čigava himna je postala tema 4. stavka Beethovnove 9. simfonije? Obkroži.

- A Himna združenja UEFA.
- B Evropska himna.
- C Himna Evrovizije.
- D Himna združenja FIFA.

(1 točka)

13. Kakšen naslov nosi tema iz 4. stavka Beethovnove 9. simfonije? Obkroži.

- A Oda veselja.
- B Oda radosti.
- C Pesem veselja.
- D Pesem radosti.

(1 točka)

³ (Vir: Oblak, B. 2000. CD: Glasba v 18. in 19. stoletju, 8. razred devetletne šole; Ljubljana: DZS.)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

7/20

Prazna stran

OBRNI LIST.

2. Razumevanje in uporaba glasbenega besedila

Pozorno si oglej in preberi spodnje besedilo ob glasbenem dogodku. Pomagaj si z vsebino in reši naloge od 14 do 23.⁴

ORKESTER

KONCERTI IN VSTOPNICE

POGLEJ IN POSLUŠAJ

AKTIVNOSTI

4. 6.

torek

JUNIJ

17.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Simfonični orkester RTV Slovenija

Francesc Prat, dirigent

Nikola Pajanović, violina

ŽURAJ Stand up**ČAJKOVSKI Koncert za violino****DEBUSSY Mala suita****RAVEL Moja mati Gos**

Katalonski dirigent in skladatelj **Francesc Prat** se posveča raznovrstnemu repertoarju s posebnim poudarkom na glasbi 20. in 21. stoletja. To ga je pripeljalo do sodelovanja z znamenitim ansamblom Phoenix iz Basla. Zdaj deluje kot dirigent v Kraljevem gledališču v Madridu ter Velikem licejskem gledališču v Barceloni.

Nadarjeni mladi violinist **Nikola Pajanović** je študent tretjega letnika Akademije za glasbo v Ljubljani. Je prejemnik Škerjančeve nagrade Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana (2015) in štipendist Mestne občine Ljubljana. Letos je na Temsigu dosegel zlato plaketo, se uvrstil v polfinale Mednarodnega tekmovanja violinistov Yehudija Menuhina in tudi zmagal na izboru za slovenskega predstavnika na tekmovanju Evrovizijskih mladih glasbenikov. Spoznali ga bomo kot interpreta zahtevnega, a očarljivega Violinskega koncerta Čajkovskega.

Spored se bo sicer začel z delom Vita Žuraja, enega izmed dandanes najbolj prepoznavnih slovenskih glasbenih ustvarjalcev, ki si je prislužil tudi mednarodno priznanje. Po študiju na ljubljanski akademiji se je izpopolnjeval pri Lotharju Viogtländerju v Dresdnu in Wolfgangu Rihmu v Karlsruheju. *Stand up* je napisal za otvoritveno sezono (2017/18) nove hamburške Filharmonije na Labi, v kateri je dirigiral tudi svoj lastni portretni koncert v izvedbi zasedbe Ensemble Modern. Francoska priboljška, Debussyjevo *Malo suito* in Ravelovo prikupno suito za otroke *Moja mati Gos*, napisani prvotno za klavir štiriročno, smo prihranili za konec koncerta – in tudi sezone.

Tomaž Gržeta

⁴ (Pridobljeno po: <https://simfoniki.rtvslo.si/koncerti/kromatika-9-sezona-18-19/>. Pridobljeno: 26. 4. 2022.)

N 2 3 1 5 7 1 3 1 0 9

9/20

14. V kateri dvorani je bil koncert?

(1 točka)

15. Kateri orkester je spremjal solista?

(1 točka)

16. Napiši ime in priimek vodje orkestra.

(1 točka)

17. Vodja orkestra se še posebej posveča glasbi določenih obdobjij. Katerih? Obkroži.

- A Glasbi 17. in 18. stoletja.
- B Glasbi 18. in 19. stoletja.
- C Glasbi 19. in 20. stoletja.
- D Glasbi 20. in 21. stoletja.

(1 točka)

18. Delo katerega slovenskega skladatelja so izvajali na koncertu?

(1 točka)

19. Za katero priložnost je skladatelj napisal skladbo?

(1 točka)

20. V kakšni vlogi se je skladatelj še predstavil v hamburški Filharmoniji na Labi?

(1 točka)

21. Katero glasbeno obliko je na koncertu izvajal solist?

(1 točka)

22. Kateri nagradi je za svoje umetniško ustvarjanje prejel solist?

(2 točki)

23. Poveži tiste skladatelje in naslove njihovih del, ki so v koncertnem napovedniku. Na črto pred skladateljem napiši ustrezeno črko, ki je pred naslovom skladbe.

NASLOVE SKLADBE

- A Mala suita
- B Stand Up
- C Simfonija št. 8
- D Koncert za violinu
- E Morje
- F Moja mati gos
- G Bolero

SKLADATELJ

- _____ Vito Žuraj
- _____ Peter Iljič Čajkovski
- _____ Claude Debussy
- _____ Maurice Ravel

(4 točke)

N 2 3 1 5 7 1 3 1 1 1

3. Poznavanje in razumevanje glasbene kulture

24. V tabeli označi z X naslove slovenskih ljudskih pesmi.

Oj, Triglav moj dom	☐
Na planincah	☐
Šmentana muha	☐
Zdravljica	☐
Slovenija, od kod lepote tvoje	☐
Dan ljubezni	☐
Izidor ovčice pasel	☐
Kol'kr' kapl'c tol'ko let	☐
Zemlja pleše	☐

(2 točki)

25. Razvrsti slike glasbil po časovnem zaporedju njihovega razvoja. Glasbila razvrstiš tako, da na črto pod glasbilm napišeš ustrezno številko od 1 do 4. Številka 1 pri tem pomeni najstarejše glasbilo, številka 4 pa najmlajše glasbilo.

(4 točke)

26. V tabelo pri vsaki od naštetih glasbenih oblik pripisi tebi poznanega skladatelja in naslov njegove skladbe. Zgled reševanja naloge je dan pri samospevu.

Glasbena oblika	Skladatelj	Naslov glasbenega dela
samospev	Fran Gerbič	<i>Pojdem na prejo</i>
opera		
balet		
simfonija		

(3 točke)

27. Naštej tri različne slovenske kulturne ustanove, ki pripravljajo glasbene dogodke.

Kulturna ustanova

(3 točke)

N 2 3 1 5 7 1 3 1 1 3

13/20

28. Izmed spodaj naštetih glasbenih zasedb izberi tiste, ki ustrezajo posamezni sliki, in jim dodaj vrsto glasbe, ki jo izvaja zasedba. Zgled reševanja naloge je dan pri pihalnem orkestru.

Nabor glasbenih zasedb: kvartet, septet, oktet, nonet, solist pianist, solist organist, godalni orkester, simfonični orkester in zbor, pihalni orkester, dekliški pevski zbor, mešani pevski zbor, otroški pevski zbor in klavir, pihalni kvintet, godalni kvartet, klavirski trio.

Zasedba: pihalni orkester

Vrsta glasbe: inštrumentalna

Zasedba: _____

Vrsta glasbe: _____

Zasedba: _____

Vrsta glasbe: _____

Zasedba: _____

Vrsta glasbe: _____

Zasedba: _____

Vrsta glasbe: _____

Zasedba: _____

Vrsta glasbe: _____

(5 točk)

29. Poimenuj družine glasbil glede na način igranja, ki jih vidiš na sliki simfoničnega orkestra.

(5 točk)

30. Naštej tri značilnosti ljudske glasbe.

(3 točke)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

15/20

Prazna stran

OBRNI LIST.

4. Razumevanje partiture

Pred seboj imaš partituro pesmi *Ptičja svatba*. Dobro si jo oglej in reši naloge od 31 do 37.

Ptičja svatba

Ljudska

So pti - čki se že - ni li prot' be - li Lju -
 Je ščin - ka - vec se že - nil, za že - no vzel je
 Ko - mar je zmu - ho ple - sal, da ves se svet je
 Se mu - ha je na - pi - la, si no - go je zlo -

blj - ni.
 ščin - kav - ko.
 tre - sal.
 mi - la.

Al' je ču - do, al' je ču - do,

ču - do mo - ra bit'!
 Al' je bit'!

31. Kakšna je pesem po izvoru?

(1 točka)

32. Koliko kitic pesmi je v partituri?

(1 točka)

N 2 3 1 5 7 1 3 1 1 7

33. Kateri inštrument lahko spremja akordično spremljavo, zapisano v partituri (npr. D, A7, G)? Obkroži.

- A Flavta.
- B Kitara.
- C Bobni.
- D Tuba.

(1 točka)

34. Iz partiture izpiši taktovski način.

(1 točka)

35. Kako imenujemo del pesmi, ki se ponavlja iz kitice v kitico? Obkroži.

- A Kanon.
- B Refren.
- C Variacija.
- D Rondo.

(1 točka)

36. Za koliko glasov je napisana pesem?

(1 točka)

37. Koliko je predznakov in kateri predznaki so v partituri? Obkroži.

- A Dva višaja.
- B Dva nižaja.
- C Pet višajev.
- D Šest nižajev.

(1 točka)

5. Ustvarjanje

38. Pred seboj imas zapis slovenske ljudske pesmi. V prvem delu pesmi je dodana spremjava za ritmična glasbila. Dokončaj drugi del pesmi s svojo ritmično spremljavo. Pri tem bodi pozoren na takovski način.

Ptičja svatba

Ljudska

Ljudska

D A A D

So pti-čki se že - ni - li prot' be - li Lju - blja - ni. Al' je

tamburin

mali boben

D A D D

ču- do, al' je ču- do, ču-do mo-ra bit'! Al' je bit'

1. 2.

(8 točk)

Skupno število točk: 70

Prazna stran

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.